

פחד דוד

עלון שבועי בעניי פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8566233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 572

משכיל לדוד

פרשת מסעי

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

משנכנס אב מרבים באחדות

פרשת מסעי נקראת בדרך כלל בסמוך לראש חודש אב, והמשנה אומרת (תענית כו:): "משנכנס אב ממעטין בשמחה". וזה להיפך מחודש אדר שהרי "משנכנס אדר מרבין בשמחה", לפי שהמזל של אדר הוא רב מאוד לישראל. וכמו שמפרש רש"י (שם דף כט.) "ימי ניסים היו לישראל פורים ופסח", קבלו את התורה ברצון, ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר. ולהיפך - בחודש אב ממעטין בשמחה, היות ובעונותינו חרב מקדשנו בגלל שנאת חינום. וכל זמן שלא נבנה בית המקדש, סימן הוא ששנאת חינום עוד נמצאת בינינו. ועל זה צריך להצטער. ואומרים חז"ל "כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו".

ובאמת מכל מקום צריך שתהיה קצת שמחה אצל האדם, כי השמחה היא תנאי לעבודת ה'. כמו שאומר דוד המלך (תהילים ק. ב) "עבדו את ה' בשמחה באו לפני ברננה". והגמרא אומרת (שבת ל.) אין השכינה שורה לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות אלא מתוך דבר שמחה של מצוה. וכן התורה אומרת (דברים כח. מז-מח) "תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל. ועבדת את איביך". אלא שצריך למעט בשמחה כי על כל אדם מוטל להצטער על העונש הזה שה' נתן לנו בגלל שנאת החינום ופירוד הלבבות שהיה בעם ישראל ובגלל עבודת ה' שנעשתה ללא שמחה. גם בפרשה שלנו אנו מוצאים רמז על ענין האחדות. כתוב (במדבר. לג כה-כו) "ויסעו מחרדה ויחנו במקהלת. ויסעו ממקהלת ויחנו בתחת". שמות המסעות לא ניתנו במקרה, אלא היה להם קשר למה שאירע לאבותינו באותם המקומות. ועל כן השם "חרדה" מורה על חרדת אלוקים כמו שנאמר על אדם ירא שמים שהוא "חרד לדבר ה'", ומכיון שהיו בני ישראל חרדים את ה' לפיכך היתה בהם אחדות - וזהו "מקהלות" שנקהלו ונעשו מאוחדים, כי מי שמפחד מה' הוא ירא לפגע בחבריו לכן הוא זהיר בכבודו, וזה מה שמביא אחדות בישראל. לכן בני ישראל שהיו חרדים מה', ממילא נזהרו בכבוד חבריהם והגיעו לאחדות, וכשחיים בצוותא ובאחדות אזי מקבלים את מרותו של השני, ועל כן ממשיך הפסוק בתיאור מסעיהם ואומר "ויסעו ממקהלות ויחנו בתחת", כלומר לקבל על עצמו להיות תחת השני. ולמעשה למידות הללו זקוקים כיום עם ישראל בכדי לתקן את השנאת חינום ולזכות לגאולה. וקבלת המרות הנרמז ב"תחת" הוא תנאי להצלחת הקהילה, שמבלי זה חלילה, עלולה לפרוץ מחלוקת. לאחר חורבן בית שני, עדיין הייתה קיימת סמוך לירושלים עיר גדולה שלא

הצליחו הרומאים לכבשה ושמה "ביתר". אך הם הניחו את הכותים ולא גרשו אותם מארצם, והם אלו אשר סיבבו את הרעה על יושבי ביתר כמסופר (איכה רבה ב.ד) שבא כותי אחד ואמר לאדריאנוס "כל זמן שהתרגולת הזאת (הכוונה היא על רבי אלעזר המודעי שהיה מתענה שלא תיחרב ביתר) מתפלשת באפר אין אתה יכול לה, אלא תן לי זמן שאני עושה לך שתכבוש אותה היום הזה". והוא הצליח במזימתו, ואומרת הגמרא (גיטין נו.) שהרגו בה הרומאים אנשים ונשים וטף עד שהלך דמן ונפל לים הגדול מרחק ד' מילין. ומוסיף המדרש (איכה רבה): אמר רבי יוחנן שלש מאות מוחי תינוקות נמצאו על אבן אחת ושלוש מאות קופות של קצוצי תפילין נמצאו בביתר... סך הכל שלש מאות סאין. עד כאן המדרש. ולכאורה אלה התינוקות מה חטאו, והלא כתיב (דברים כד. טז) "ובנים לא יומתו על אבות?" אלא לפי שהייתה להם מחלוקת עם אנשי ירושלים. ולמה נחרבה ביתר? על שהדליקו נרות לחורבן בית המקדש. ואומרים חז"ל (תנחומא. קרח ג) בא וראה כמה קשה המחלוקת. שהרי בית דין של מטה אין עונשין אלא עד שיביא שתי שערות, ובית דין של מעלה עד עשרים שנה, וכאן אבדו אף יונקי שדים. וזה אירע במחלוקתו של קורח שנאמר (במדבר. טז. כז) "ונשיהם ובניהם וטפם". כך אנשי ביתר- לפי שלא היו שרויים באחדות עם שאר ישראל וחפצו לכרות ברית עם הגויים, על כן נענשו בעונש קשה ומו.

וכן תלמידי רבי עקיבא שהיו צדיקים ומתו במיתה קשה, על שלא נהגו כבוד זה בזה, ומשלא מכבדים - אזי מזלזלים ואחר כך נעשים שונאים זה לזה. כך ראיתי עובדות בחיי היום יום. אדם שבתחילה היה מקבל את חברו בסבר פנים יפות, ואחר כך החל לזלזל באמירת שלום והיה מברך את חברו בקרירות, עד שלבסוף נמנע לחלוטין מאמירת שלום. ולא רחוק היום עד שנעשה שונא לחברו ולאויב שלו.

ועל פי זה יובן העניין מדוע כרת יעקב ברית עם לבן כמו שנאמר (בראשית לא. מד) "ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה?" אלא שהברית אשר כרת יעקב עם לבן הייתה ברית של פרידה כפי שכתוב (שם נב) "עד הגל הזה ועדה המצבה אם אני לא אעבור אליך את הגל הזה, ואם אתה לא תעבר אלי את הגל הזה ואת המצבה הזאת לרעה", ומאותו היום נפרדו דרכיהם ולא ראו האחד את השני. וזה ברית מותרת, ועיין בבן איש חי (פרשת ויצא) שמסביר כך, אך לכרות ברית של שלום עם הגוי אסור.

ויהי רצון שנוזה להגביר את האחדות בתוכנו ונסלק שנאת חינום ממחננו, ובכך נוזה לגאולה השלמה ולבנין בית המקדש בקרוב. אמן.

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il

פרשת מסעי כח' תמוז תשע"א

ירושלים	תל אביב	באר שבע
19:03	19:19	19:19
20:17	20:20	20:18
20:59	21:04	21:04

הדלקת נרות
מוצאי שבת
רבינו תם

הילולא דצדיקיא

- ב - רבי אהרן תאומים, מקראקא
- ג - רבי שמשון מאוסטרופולי, הי"ד
- ד - רבי שמעון בידרמן
- ה - רבי יצחק לוריא אשכנזי, הארז"ל

כח - רבי חיים פרידלנדר, משגיח ישיבת פוניבז'
כט - רבינו שלמה יצחקי, רש"י
א - אהרן הכהן בן עמרם

מעשה שהיה

לגעת בנימי הנפש

אחד היסודות המובהקים של העם היהודי, שבזכותו החזיקו מעמד גם היהודים הפשוטים בתקופות הקשות ביותר, היה אמונת חכמים. אמונה מוחלטת בכל הוראה שיצאה מפי גדולי ישראל שבכל דור ודור, ציוות מוחלט על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא

ימין. הגיע לידנו מכתב שפורסם בכתב-עת, ובו סיפור מפעים על יהודי של פעם. המכתב נשלח ע"י יהודי יקר מיוצאי אירן, ממנו נוכל ללמוד על אמונת חכמים תמימה וטהורה שהיתה נחלת אבותינו בדור הקודם. אבי הצדיק ע"ה, מספר האיש, היה חזן ובעל-מנגן מפורסם בעיר 'שיראז' שבאירן. מהולל היה בפי כל, ושמו יצא למרחוק, עד כדי כך שאפילו הנכרים היו מגיעים לשמוע את זמירותיו המשמחים אלוקים ואנשים.

ביום מן הימים, הגיע לבית אבי שליח מביט מושל המחוז. "בעוד כחודש בתאריך פלוני", הודיע השליח, "עורך המלך משתה גדול בו ישתתפו שרים נכבדים. כבודו הוא זה שיזמר וינגן שירים וזמירות במשתה. ראה נא להתכונן למופע מרשים ומשמח".

אבי, שהיה ירא-שמים מרבים, מיהר לבדוק בלוח השנה באיזה יום בדיוק ייערך האירוע, והנה הוא מגלה כי מדובר ביום תשעה באב!

קרובו וידידו יעצו לו שמאחר ומדובר בחשש לחייו, עליו להגיע למקום, לשיר ולשמח את המושל העריץ. אולם כיהודי נאמן לתורה ולחכמיה, החליט האיש לסור לביתו של המרא דאתרא, ולשאול את פיו מה לעשות. "אין ברירה", עליך ללכת למשתה", פסק לו הרב, "אולם מאחר וזהו יום של אבל כבד, לא תשיר בנשף שירים משמחים, אלא איכה וקנינות בניעימות עצובות..."

שומע הפייטן את דברי רבו, ומהרהר בליבו, היאך אזמר שירים עצובים במשתה המשמח, הרי חמת המלך תבער בי, ומי יודע לאיזה אסון יביא הדבר. אף על פי כן, כיהודי מאמין, לא הגיב ולו במילה אחת. החליט אבי לקיים בעצמו "נעשה ונשמע", וקיבל את דברי החכם בתמימות ובשמחה!

חבריו של אבי ששמעו על פסק ההלכה שיצא מפיו של המרא דאתרא, המשיכו להזהיר אותו, "עדיף יותר שלא תגיע כלל למשתה מאשר להגיע ולגרם למלך עגמות נפש, דבר שיעמיד אותך ואת משפחתך בסיכון גדול". אולם הוא לא שעה לדבריהם, והחליט שלא לסור מדברי החכם ימין ושמאל.

ואכן, בליל תשעה באב נטל את כינורו, ויצא לארמון המלך. הציבור הגדול, שהמתין בדריכות לשמוע את זמירותיו, נדהם לשמוע את האיש פותח בניגון עצוב ומר. הזמר החל לשיר את מגילת איכה בניעימה עצובה עד למאוד, והמוזמנים המכובדים החלו מחליפים מבטים זה לזה בתמיהה,

אך איש לא העז לומר דבר, מכיון שלא היה קשה להבחין באחד הנוכחים שהתענג והתרגש מאוד מהזמירות. היה זה לא אחר מאשר המלך בעצמו! השירה נגעה אל נימי ליבו, עד שללא הפוגה ניגרו דמעות מעיניו. בתום הערב הכל-כך

מוצלח, ניגש המלך אל אבי, נשקו על ראשו, ואמר לו: "דאה נא! זמרים משימחים מעולים, לא חסרים לי, וכל ימי חיפשתי אחר זמר היודע לשיר היטב זמירות ונעימות של רגש. בבקשה ממך הואל נא להגיע למועוני פעם בחודש. אשלם לך שכר הגון עד שלא תצטרך לעבוד כל החודש!" וכך מאותו יום פרנסתו היתה מצויה לו בריוח ובכבוד. וה' לא ימנע טוב להולכים בתמים!

במקום שהאמת נעדרת

"והציילו העדה את הרצח מיד גאל הדם". (במדבר לה. כה).

בגמרא מסכת סנהדרין (דף יז). נאמר: "אמר רב כהנא, סנהדרין שראו כולן לחורבה, פוטרין אותן".

ובאמת שיש לתמוה, הכיזד ניתן לומר, שדווקא משום שכל הסנהדרין כולם, מאוחדים הם בדעה, שהנידון הרי הוא חייב בדינו - יצא זכאי בדינו. מה הגיון וסברא יש בכך?

השיב על כך הגאון רבי שלמה קלוגר זצ"ל ואמר:

כשהקדוש ברוך הוא ברא את עולמו, ברא את האמת ואת השקר. וביניהם נטושה מלחמה מתמדת ובלתי פוסקת. כל אימת ובכל מקום שהאמת מופיעה, מיד בא השקר ומתיצב כנגדה.

ולפיכך, אם המחייבים או המזכים, מהוים רוב בקרב הסנהדרין, הרי שהדין הוא כדעתם. שכן מניחים אנו, שהרוב כיון אל האמת, ואילו המיעוט, שדעתו הפושה, כה, אינו אלא מבטא בדעתו את השקר, שהוא כאמור, מתנגדה המושבע של האמת.

ברם, ברגע שהכל אומרים ופוסקים פה אחד: חייב. ואף אחד מן הדיינים שביקר הסנהדרין, אינו משמיע שום דעה מנוגדת לזו, הרי סימן הוא שכולו שקר. שכן אילו היתה אמת בדבריהם, לא היה השקר מחריש ובודאי היה ניצב כנגד האמת ואומר ההיפך.

כנגד זה, מצביע הגאון רבי ברוך אפשטיין זצ"ל, בספרו "מקור ברוך". על דבריו של הגאון רבי מאיר הלוי אבולעפיא - הרמ"ה זצ"ל, כפי שמובא בספר "קהלת יעקב", המבאר את דברי הגמרא: "סנהדרין שראו כולם לחובה, פוטרין אותן. כלומר - מחייבין אותן והורגין אותן מיד, ואין מלינין את דינו עד למחר, כיון שלא ראו לו זכות".

ובכן, כפי שמבואר בדברי הרמ"ה, איפכא מסתברא! אין כוונת הגמרא לומר שמזכים אותן, אלא שגזר הדין הרי הוא יוצא אל הפועל תיכף ומיד. ולדעתו של רבי ברוך אפשטיין,

אין בכך סתירה כלל למאמר הגמרא. שכן בתיבת "פוטרין" אין כוונת הגמרא לפטור - במשמעות "חפשי". אלא פטור - כלומר שנפטרין ממנו, ומוציאים את גזר דינו אל הפועל תיכף ומיד.

בדומה לכך. מוציאים אנו בגמרא מסכת שבועות (דף לט.): שם נאמר: "אם אומר איני נשבע פוטרין אותו מיד". ומפרש רש"י: "ואין משהין אותו כאן שלא יחזור בו וע"כ ישלם מה שקבל עליו בבית דין".

הוד הפרשה

תולה ארץ על בלימה נצור לשונך

תקנה טובה

שמעתי על אנשים שעשו תקנה טובה שלא ילכו באיסור לשון הרע: הדפיסו פתקאות קטנות שכתוב עליהם הפסוק "מה יתן לך ומה יוסיף לך לשון רמיה", והניחו על שלחנם. ויש שכתבו "זכור את אשר עשה למרים". ויותר טוב להניחה בכיסו, ששם עשוי למשמש בכל שעה ויהיה למוכרת נצח. ("זכור למרים")

1. כמה ערי מקלט הבדיל משה רבינו ע"ה,

וכמה הבדיל יהושע?

2. מהי הסיבה לריבוי ערי מקלט בעבר הירדן?

מאוצרו של מורנו ורבתנו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

"וַיֵּס שְׂמֵה רִצְוֹ מִכָּה

נְפֵט בְּשִׁגְגָה" (במדבר

לה, יא). והנה בפרשת

ואתחנן שבספר משנה תורה

נאמר "ונס אל אחת מן הערים

האל וחי". וקשה, שמשמע מן

הפסוק שבשביל שנכנס הרוצח לאחת

מערי המוקלט הוא חי, והרי הוא יכול למות מיתת עצמו בעיר

מקלט, ומה תלמוד לומר "וחי", והיה נכון יותר שיהא כתוב, "ונס אל אחת הערים

האל, וימלט מיד גואל הדם"!

אלא כתבה תורה "וחי" כדי לומר לך, שכל הנכנס לבית המדרש הדומה לעיר

מקלט, מובטח לו שהוא חי ואינו מת בידי יצר הרע, לפי שאין יצר הרע נכנס

לבית המדרש כלל, ואין חי אלא צדיק, ואין מת אלא רשע, כמו שאמרו רבותינו

(ברכות יח, ב) רשעים בחייהם קרויים מתים, צדיקים במיתתם קרויים חיים. ואף

משה רבינו אמר להם, "לא את אבותינו כרת ה' את הברית הזאת כי אתנו אנחנו

בית המדרש דומה לעיר מקלט

אלה פה היום כולנו חיים". מהו "כולנו חיים"? כיון שאתם נכנסים לבית המדרש ועוסקים בתורה, אתם ניצולים מן היצר שהוא מבקש להמיתכם, ותהיו צדיקים חיים, ולא רשעים מתים.

ומעתה גם נבין מפני מה הפסיק משה רבינו במשנה תורה (דברים ד. מא) באמצע מעמד הר סיני ומתן תורה,

והתחיל בענין ערי מקלט. לפי שכך אמר להם משה רבינו לישראל. עכשיו שפתחת לפניכם השמים ושמי שמים, ואתם יודעים ידיעה ברורה שאין שם אלא אחד, והוא מצוה אתכם תורה ומצוות, וכיון שאתם מקדשים עצמכם תהיו ניצולים מן היצר. ואם תאמרו לי, האיך אתם יכולים להיות פרושים מן העולם הזה, שהוא כולו גשמי וחומרי,

הרי ערי מקלט לפניכם, שהם רמז לבית המדרש, שהאדם נכנס בו ונמלט מיצר הרע שאין לו רשות ליכנס לשם, ובשעה שהוא נכנס לבית המדרש, הוא פורש עצמו מן העולם הזה, וכשם שאצל הר סיני נעקר יצר הרע מלבם של ישראל (שהש"ר א, טו), כך כל הנכנס לבית המדרש ועוסק בתורה, מתוך שאין רשות ליצר הרע ליכנס לשם, הוא ניצול מידי.

מן המעיין

וזאת, כותב בספר "שפתי

כהן", ע"פ דברי הרמב"ם

(הלכות רוצח ז. יד)

שכותב אודות הרוצח שגלה

לעיר המקלט: "אף על פי

שנתכפר, אינו חוזר לשררה

שהיה בה לעולם,

אלא הרי הוא מורד מגדולתו

כל ימיו, הואיל ובאה תקלה זו

הגדולה על ידו".

ומשום כך, נקט אפוא הכתוב לשון "ישוב הרוצח",

לומר שאף על פי ששב ונתכפר לו על חטאו, הרי שצריך הוא להכיר בעצמו

שהוא "רוצח".

אור הזוהר

"והורשיתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת

אתה" (לג. נג)

אמר רבי אבא; נאמר "יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה". "ונתי" - זו השכינה

הקדושה. 'בחגוי הסלע' - זו ירושלים,

שהיא עולה על כל העולם. מה הסלע גבוע וחזק מכל, אף ירושלים היא גבוהה

וחזקה מכל.

'בסתר המדרגה' - זה מקום הנקרא בית קדש הקדשים. לב העולם. ולפיכך נאמר

'בסתר המדרגה',

לפי ששם השכינה מסתתרת כאשה שהיא צנועה לבעלה ואינה יוצאת מבייתה

החוצה 'כמ"ש "אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך". כך השכינה הקדושה אינה

שרויה מחוץ למקומה 'בסתר המדרגה',

אלא בזמן הגלות, שהיא בגלות, ולפי שהיא בגלות, שאר העמים יש להם טובה

ושלוח יותר.

(לך לך פד):

"ואלה שמות האנשים למטה יהודה כלב בן יפונה" (לד. יט)

יש להקשות, כותב רבי יעקב חיים סופר זצ"ל, בספרו "ישמח ישראל". מדוע

בשלושת השבטים הראשונים, שהם:

יהודה שמעון ובנימין, לא אמר בהם "נשיא", ורק משבט דן ואילך, הזכיר: "ול-

מטה בני דן נשיא בקי בן יגלי"?

ואפשר לפרש, מפני ששלושה הראשונים, יהודה שמעון ובנימין, היו מפורסמים

ביותר, ולכן לא הוצרך להזכיר בהם "נשיא". ועל דרך שאמרו חז"ל: "גדול מרבן

שמו".

וזה הטעם שהקדימה התורה את יהודה לשמעון, לפי שנשיאו של יהודה היה

כלב בן יפונה, שהיה חשוב יותר. ולפיכך לא סידר אותם הכתוב כסדר תולדות

השבטים, לפי שכאן סידרם כסדר חשיבותם.

"וישב בה עד מות הכהן הגדול אשר משח אותו בשמן הקדש"

(לה. כה) הגמרא במסכת מכות (דף יא:) מקשה על כך, וכי הוא מושח? האם

הרוצח הוא שמושח את הכהן הגדול לכהונתו הרמה? אלא, זה שנמשח בימיו.

והתמיהה עולה מאליה: מדוע לא נאמר בכתוב שלפנינו: "עד מות הכהן הגדול

אשר נמשח בשמן הקודש?

"משיב על כך הגאון רבי מאיר שמחה מדווינסק, בעל "משך חכמה": הכתוב

כאן מרמז לדרכי הנהגת העולם ע"י הבורא, שפעמים מתמנה אדם לכהן גדול

בגין גורלו של פלוני, שרצח את חברו בשגגה. שהרי נגזר מן השמים כמה שנים

יש הרוצח בעיר מקלטו, וממילא צריכה ההשגחה העליונה לבחור בכהן גדול,

שהוקצבו לו שנות חיים כמניין שנות הגלות של הרוצח.

בדן נכתב אפוא בכתוב שלפנינו: "וישב בה עד מות הכהן הגדול אשר משח

אותו" - שבגין דרכי ההשגחה בעולם, הרוצח הוא שגורם למשיחת הכהן הגדול

לתפקידו הרם!

"ואחרי מות הכהן הגדול ישוב הרוצח אל ארץ אבותו" (לה. כח)

קרא אותו הכתוב, "רוצח", אף אחר שקיבל את עונשו וישב בגלות בערי המקלט.

בדרך אבות

ממעשיהם של צדיקים

שמכונת הכביסה לא תתקלקל

הנהגה שונה

אברך בן תורה שפרנסתו דחוקה, ניגש לפני מספר שנים למרן הגרא"מ שך זצ"ל, וסיפר לו על התוכנית המתקמת במוחו לצאת לעבודה, רק בשעות הלילה, דהיינו שבמשך כל היום ימשיך לשבת וללמוד, ורק בלילה ישלח ידו בעיסוק פלוני שיכניס לו משכורת נאה ומכובדת.

מרן ראש הישיבה ייעץ לו שלא לעשות כך, אך האברך התעקש ומימש את תוכניתו. לאחר כמה חודשים חזר השואל אל הגרא"מ שך, וסיפר לו דברים כהווייתם: אמנם הכנסותי גדלו בהרבה, אך כשאני עושה את המאזן החודשי שלי עולה בידי נתון מדהים. כאשר הייתי שקוע ראשי ורובי בתורה, בכל שעות היממה, נשאר לי יותר כסף בכיס, ואילו כיום כשאני עובד ומשתכר היטב, כמעט ואין בכיסי פרוטה לפרוטה. החזיר לו מרן: "הדבר פשוט. לאברך השקוע בלימוד, שתורתו אומנותו, יש הנהגה מיוחדת בשמים, מתייחסים אליו בצורה אחרת, ואם הקב"ה הבטיח לפרנס את לומדי התורה ולישא בעול כלכלתם, הרי שדרכים רבות יש לו, לא-ל עליון, כיצד להחיל את הברכה על המילגה המצומצמת שמקבל האברך בכולל. אבל משבקשת לצאת ממסגרת הלימוד ולהתחיל לעבוד,

הרי שהנהגה כלפיך היא שונה, ומתייחסים אליך כאל אדם עובד, המתייגע לפרנסת ביתו, ואם כן הרי ברור שכדי שיהא סיפק בידך לכלכל את ביתך וילדיך על פי סוג העבודה שלקחת על עצמך,

אין די רק בכמה שעות בלילה, אלא צריך להשקיע מאמצים הרבה יותר גדולים כדי להגיע אל הסכום המתבקש". מרן ראש הישיבה חזר וביאר כמה פעמים את הנהגה השמימית עם בני תורה המשפיעה ברכה והצלחה בכספי המילגה של הכולל. הנהגה זו "שומרת" גם על מכונת הכביסה שלא תתקלקל, ועל יתר המכשירים בבית שלא תארע להם תקלה, היא סוככת על בני הבית מפני מחלות, וכל זה כדי לחסוך מן האברך הוצאות מיותרות.

כמין חומר דרש מרן רבי יאשיהו פינטו זיע"א, בספרו "כסף נבחר" (דרוש ראשון לפרשת מסעי) את דברי הכתוב בפרשתינו:

"ויכתוב משה את

מוצאיהם למסעיהם על פי ה'" -

אם תהיינה ההוצאות הכלכליות של האדם לצורך

המסע לעולם הבא, שהוא מסתפק במה שהכרחי לו ביותר, הן באכילה והן בלבוש - זהו על פי ה'. "מסעיהם למוצאיהם" - המסעות של האדם וטלטוליו ממקום למקום כדי להרויח ממוון, צריכים להיות "למוצאיהם" - רק להוצאות ההכרחיות של האדם ובני ביתו בלבד ולא לשם מותרות, להתעשר ולמלא את תאוותיו. וזהו היסוד למי שרוצה לזכות בכתר תורה ולעבוד את השי"ת. ודברי פי חכם, חן.

הגאון רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל, היה מקריא לתלמידיו מכתב מעניין שהיה שמור אצלו, אותו שלח הגאון בעל הב"ח לחתנו בעל הט"ז וזה לשונו: "זיכני השי"ת לעשות בגד חדש של קיץ לכבוד יו"ט, ונחסר לי לגמר מלאכתו איזה סך. וידוע לך שיש לי אצלך ארבעה זהובים והמה נצרכים לי כעת. לכן אבקשך שתשלח לי, ומהארבעה זהובים תתן ששה גדולים לזוגתך היא בתי תחי', לקנות אגוזים ליו"ט לשמח לבבה".

בכל עת שהקריא רבי חיים את המכתב היו עיניו זולגות דמעות באומרו כי מכאן יש להתבונן ולראות עד כמה למדו גאונים אלו תורה מתוך עוני ודחקות, והיו מסתפקים במועט ושמחים בחלקם.

אנשי אמונה תולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

ותקועה בלב המדבר.

אותו אדם בדק את המכונת, הוציא מתיקו כלים ומישש פה ושם, ולאחר מכן אמר לרבי יחיא; "הכנסו למכונת ותנסו להתניע אותה". וכדבריו עשו והמכונת החלה לנוע. רבי יחיא יצא בכדי להודות לו על שהציל את חייהם, אבל לא ראו שם שום איש, כי הוא נעלם כלעומת שבא.

מו"ר שליט"א, סח לנו את כל פרטי המעשה, והוסיף כי באותה שעה הם זכו לשני דברים. האחד,

שתפילתם התקבלה ופעלה מיד, והשני שזכו לראות מלאך. וכי מי היה האיש אם לא מלאך מן השמים להושיע אותם בזכותו של הצדיק, שכן במקום שומם זה - אדם לא עובר בו, וכל המדבר הוא שטח גדול של כמה מאות ק"מ שאין שם לא כפר ולא בית.

ואם כן מאיפה בא האיש הזה עם האופנוע ועם הכלים בידיים.

"כששמעתי את המעשה הנפלא הזה, אמרתי לתלמידי ר' שמעון כהן; אשריך שמעון שראית מלאך אלקים, וכיון שזכית לדבר זה תן דעתך שיש בורא עולם ותדקדק במצוות בקלה כבחמורה".

ר' שמעון כהן, בנו של רבי יחיא כהן שהיה חבר וידיד של כ"ק הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א, סיפר למו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, שפעם אחת הוא נסע עם אביו דרך מדבר שומם לכפר נידח במרוקו. מטרת נסיעתם היתה בכדי להגיע לביתו של תושב המקום שהיה חייב לו סכום כסף. באמצע הדרך, באישון לילה, נתקעה המכונת והשניים מצאו את עצמם במדבר שומם, מקום חשוך ומסוכן,

ללא טלפון, ללא חשמל וללא עזרה. הפחד העיב עליהם: שודדים, שועלים, זאבים ועקרבים הם תושבי המקום, וקולם נשמע בדממת המדבר. רבי יחיא כהן ע"ה התחיל להתפלל שזכותו של רבי חיים פינטו זיע"א תעלה למעלה ותגן בעדם, מכל צרה וצוקה.

והנה אירע להם נס ופלא. עודם עומדים בתפלה ליד המכונת המקולקלת, הבחינו מרחוק באדם רוכב על אופנוע ואוחז בידיו את כל הכלים הנצרכים בכדי לתקן מכונת.

הוא עמד על ידו ושאל את רבי יחיא כהן: "מה אתם עושים במדבר שומם באמצע הלילה?" רבי יחיא החוה באצבעו על המכונת שאינה מסוגלת לנסוע